

Рис. 1. Напрями передночівельних переміщень, розміщення центральних ночівель та місць збору воронових на території м. Полтава

Умовні позначення:

- – центральне місце ночівлі;
- – місце збору

Література

1. Попельнюх В.В., Дупак В.С. Шляхи та ймовірність захворювання на орнітоз у Полтаві // Здоров'я людини: теоретичні, практичні та методичні аспекти. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. М.В.Гриньової. — Полтава: Астрія, 2015. — С.103-104.
2. Сучасний стан популяції воронових птахів (родина Corvidae) на території лісостепової України: автореф. дис. канд. біол. наук: 03.00.08 / Яніш Є.Ю.; НАН України, Ін-т зоології ім. І. І. Шмальгаузена. — К., 2011. — 23 с.
3. Яніш Є.Ю. Зимівля воронових птахів (Corvidae) на території Києва в сучасних умовах / Є.Ю. Яніш, С.О. Лопарьов // Вестник зоологии. — 2007. — Т. 41, № 2. — С. 143-152.

ПЕРША ЗНАХІДКА ЩЕДРИКА (*SERINUS SERINUS L.*) В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Попельнюх В.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

У XX столітті спостерігалось лише кілька випадків стійкого розширення ареалів птахів як у самій Європі, так і за її межі. Зокрема, з початку XX століття з Балкан майже всю Європу освоїла горлиця кільчаста

(*Streptopelia decaocto* L.), яка далі активно розселилася в Північно-Східному напрямку, ставши звичайним видом для багатьох країн. Щедрик Південну Європу почав інтенсивно заселяти у другій половині XIX століття [3]. Проте, на початок XX століття його ареал був обмежений лише країнами Середземномор'я, а з середини століття він інтенсивно розселявся на північ та схід. Наприклад, вперше в Білорусії його зареєстрували в 1950 році в м. Брест, а вже до 80-х років він окупував всю країну. Приблизно в цей же період щедрик з'явився у Східній Прибалтиці, потім у Фінляндії. Перші достовірні знахідки виду в Ленінградській області відносяться до 1960 року [2].

У Східній Україні щедрик, напевно, з'явився в 60-х роках, оскільки вже наприкінці 1970-х навколо Києва гніздилися окремі пари. Вперше вокалізацію самців у містах Черкаси та Канів відмітили у 1999 році (відповідно, одного та трьох самців), пізніше реєстрували й гніздування [1].

У м. Полтава нами sameць відмічений 3.07.2015 р. у мікрорайоні «Лісок», де він активно співав на вершині пірамідальної тополі (ймовірно вид в області з'явився значно раніше, це лише перша достовірна реєстрація).

Нинішній ареал щедрика охоплює західну і центральну Європу (на північ до Санкт-Петербурга, на схід до центральних областей України), північно-західну Африку, Азорські та Канарські острови, Туреччину та Сирію. У північних районах зони поширення вид перелітний, в південних — осілий, частково кочовий. В Україні — гніздовий птах західних областей Карпат, центральних районів Полісся та Лісостепу [4]. Розселення на схід продовжується.

Література

1. Гаврилюк М.Н. О гнездящихся воробьиных птицах Черкащины. Беркут. Том 13. Вып.1., 2004. — С.18-22.
2. Носков Г.А., Шапов С.В. Канареечный вьюрок *Serinus serinus* в Ленинградской области // Русский орнитологический журнал 2009, Том 18, Экспресс-выпуск 515: 1703-1706.
3. <http://www.animalsworld.info/content.php?idart=2164>.
4. <http://bird-ukraine.pp.ua/index.php/svit-ptakhiv-ukrainy/ptakhy-lisiv/139-serinus-serinus>.

ПРОФЕСОР-БДЖОЛЯР І.І. КОРАБЛЬОВ (1871-1951): ПРОФЕСІЙНА ТА НАУКОВА БІОГРАФІЯ ПОЛТАВСЬКОГО ПЕРІОДУ ЖИТТЯ

Самородов В.М.¹, Чеботарьова Л.В.²

¹Полтавська державна аграрна академія

²Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського

Десятого лютого 2016 року виповнилось 145 років від дня народження відомого вченого з бджільництва світового виміру, знаного педагога, професора та творця нового типу вулика, який одержав назву «український» — І.І. Корабльова. Його життя та діяльність були пов'язані з Полтавщиною. Та нажаль ці віхи біографії Іполита Івановича практично не знайшли свого висвітлення. Тож ювілейна річниця дозволяє нам заповнити цю прогалину.